

TUNHEM ÅR 1883
(lite statistik)

Artikel från sid. 2 i jubileumsskriften

VÄSTRA TUNHEMS
HEMBYGDSFÖRENING
1936-1986
50 ÅR

Utdrag ur C M ROSENBERG, GEOGRAFISKT-STATISTISKT HANDBOX SVERIGE

som utgivits i faksimil 1982 av Landsarkivet i Göteborg och Genealogisk Ungdom. Originalutgåvan var tryckt år 1883 där befolkningsuppgifterna gäller för 1882.

Rosenbergs handlexikon är värdefull inom hembygdsvetenskapen där man kan hitta statistisk information i 70.000 artiklar om landskap, län, stift, härad, städer, socknar, byar, gårdar på 2.300 sidor. Texten finner man 75-talet Tun-, Tunortnamn upptagna beskrivande härad, socknar och gårdar. Enbart två socknar Tunhem hittas. Vårt Tunhem gavs några år senare tillägget Västra för att undvika förväxlingar med Tunhem i Gudhems härad på Mössebergs norra sluttning.

E S

TUNHEM ÅR 1883

Tunhem i Elfsborgs län Sn i Väne hd, belägen närmast ö om Venersborg, omgiven af Venern i n och Götaelf i v.: Halleberg och Hunneberg i ö tillhöra till största delen denna sn och öfver dem går gränsen mot Skaraborgs län.

0,825 kv.-mil, hvaraf land 0,792 eller 18322 tnd, 473/8 mtl, 3049 inv., 2.808.100 kr. fastighetsvärde. De två tvärbranta bergen, som förvaltas af kungliga skogsstyrelsen, kläda på sina kärriga hjessor med altmera skog och äro nästan alldeles utan människoboningar, men nedanför dem sträcker sig en bördig slätt med vackra gårdar. N. delen har dock någon skog. Jernvägen Uddevalla-Herrljunga löper fram här mellan bergen, jemsides den gamla landsvägen, och har stationer vid Rånnum och Lilleskog, hvilka äfven äro post- och telegrafstationer. Norrifrån räknadt märkas i denna betydliga sn: herregårdarne Lindås och Björkås, pappers- och cementbruket Vargö, herregårdarne Rånnum med Nyebro stora qvarn, Kartened (med sågverk), Sandgårde, Nygård och Gäddebäck, bostället Forstena, kyrkoby, egendomarne Bryggum och Fristorp samt slutligen Ellbo tändsticksfabrik vid Stallbacka kanal. Kalk brännes på många ställen vid foten af Hunneberg, såsom vid Nygård, Hol och Fristorp. Sn bildar med annexen Björke, Åsaka och Gerdhem ett konsist. pastorat af 1 kl. i Skara stift.

VI TACKAR

50 år är en lång tid. Då nu Västra Tunhems Hembygdsväring uppnått denna aktningvärda ålder har vi beslutat att försöka påminna om föreningens halvsekelånga tillvaro genom att ge ut denna skrift.

Ambitionen har inte varit att presentera en heläckande bild av vår socken och dess historia, utan en skrift med fristående uppsatser i skilda ämnen, och en historik över föreningens verksamhet.

Styrelsen tillsatte 1983 en kommitté med uppdrag att förverkliga denna idé. Kommittén bestod av Stig Larsson, Bertil Sandblom, Göran Sjöstrand och Harry Persson. Dessa vände sig till medlemmar inom föreningen med kunskap om olika ämnesråden och bad dem medverka. Alla utan undantag ställde upp och till dem riktar styrelsen ett varmt tack.

För hjälp med sammanställning av denna publikation vände sig kommittén till Erling Svensson som vi också tackar.

Styrelsen för Västra Tunhems Hembygdsväring

Stig Larsson

Bertil Sandblom

Göran Sjöstrand

Margareta Bengtsson

Lars-Erik Andersson

Britta Carlén

Harry Persson

Bertil Sandblom, hembygdsväringens kassör och Stig Larsson dess ordförande med var sin tunhemsbyggda cykel. De är några av de tillvaratagna föremål från socknen som bevaras i gamla sockenmagasinet. — Foto Erling Svensson.

